

15

χρόνια λειτουργίας

**Επετειακή Διημερίδα
23 & 24 Μαΐου 2013**

Στις 23 και 24 Μαΐου 2013, η Αρχή διοργάνωσε στο Μέγαρο Μουσικής επετειακή διημερίδα για τα 15 χρόνια λειτουργίας της. Στόχος της εκδήλωσης ήταν ο απολογισμός του δεκαπενταετούς έργου της, η παρουσίαση της εφαρμογής του νόμου από τη δικαιοσύνη, καθώς επίσης η παρουσίαση του νέου ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και οι νέες ψηφιακές τεχνολογίες και υπηρεσίες.

Στη διημερίδα παρέστησαν ο Πρόεδρος της Βουλής, κ. Ευάγγελος Μείμαράκης, ο οποίος και απηύθηνε χαιρετισμό, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κ. Νικόλαος Κανελλόπουλος, ευρωβουλευτές, διακεκριμένοι ομιλητές και άλλες προσωπικότητες από τον ακαδημαϊκό χώρο και το χώρο της πολιτικής και της δικαιοσύνης.

Ο Πρόεδρος της Αρχής, κ. Πέτρος Χριστόφορος, άνοιξε την εκδήλωση κάνοντας αρχικά μια σύντομη αναδρομή στο ιστορικό της Αρχής, από τη σύστασή της έως σήμερα, στο βασικό νομοθετικό της πλαίσιο και στη θεσμική της εξέλιξη. Στη συνέχεια, ανέπτυξε τις βασικές της αρμοδιότητες και αναφέρθηκε στη συμμετοχή της σε όργανα της Ε.Ε. και γενικότερα στη διεθνή της δραστηριότητα. Κατόπιν, έκανε ιδιαίτερη μνεία στους διατελέσαντες Προέδρους, Αναπληρωτές Προέδρους και μέλη της Αρχής, επισημαίνοντας «την ιδιαίτερη προσπάθεια που κατέβαλαν προκειμένου να ορθοποδήσει ο νέος θεσμός». Δεν παρέλειψε να κάνει λόγο αναλυτικά για τη μελλοντική εφαρμογή του νέου ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και τις αλλαγές που θα επιφέρει. Τέλος, δήλωσε την πεποίθησή του ότι, «παρά τις όποιες αντιξοότητες, η Αρχή θα εξακολουθήσει να αποτελεί τον σταθερό πόλο προστασίας των προσωπικών δεδομένων των Ελλήνων πολιτών».

Περιεχόμενα Τεύχους

Πρόγραμμα: σελ.2

Α' Ενότητα: σελ.3

Β' Ενότητα: σελ.4

Γ' Ενότητα: σελ.6

Δ' Ενότητα: σελ.7

Φωτογραφίες: σελ.10

Χρήσιμες συνδέσεις: σελ.10

Πέμπτη 23 Μαΐου 2013**16:30 – 17:00:** Προσέλευση**17:00 -17:30:** Προσφωνήσεις – Χαιρετισμοί

Πέτρος Χριστόφορος, Πρόεδρος ΑΠΔΠΧ
 Ευάγγελος Μείμαράκης, Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
 Αντώνιος Ρουπακιάτης, Υπουργός Δικαιοσύνης

17:30 – 18:30: Α' Ενότητα: Εφαρμογή του ν. 2472/97 από το Συμβούλιο της Επικρατείας και την πολιτική και ποινική δικαιοσύνη.

Προεδρεύων: Πέτρος Χριστόφορος, Πρόεδρος ΑΠΔΠΧ

Νικόλαος Σακελλαρίου, Αντιπρόεδρος Συμβουλίου της Επικρατείας
[Ο έλεγχος των πράξεων της ΑΠΔΠΧ από το Συμβούλιο της Επικρατείας.](#)

Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Αρεοπαγίτης
[Η προστασία των προσωπικών δεδομένων μέσα από τη νομολογία των πολιτικών δικαστηρίων.](#)

Αθανάσιος Κατσιρώδης, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου
[Οι ποινικού ενδιαφέροντος αποφάσεις του Αρείου Πάγου σε σχέση με τα προσωπικά δεδομένα.](#)

Ιωάννης Καρακάστας, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
[Οι συναλλακτικές υποχρεώσεις των ΜΜΕ ως νομική βάση προστασίας των προσωπικών δεδομένων - Συγκριτική θεώρηση αποφάσεων ΑΠΔΠΧ και νομολογίας των πολιτικών δικαστηρίων.](#)

18:30 – 18:50: Διάλειμμα καφέ

Β' Ενότητα: Απολογισμός του 15ετούς έργου της Αρχής – Σημαντικές αποφάσεις

18:50 – 19:50: Συνεδρία Α

Προεδρεύων: Δημήτριος Γουργουράκης, Επίτιμος Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, τ. Πρόεδρος ΑΠΔΠΧ

Κρατική δράση

Θεόδωρος Φορτσάκης, Καθηγητής & Πρόεδρος Τμήματος Νομικής Πανεπιστημίου Αθηνών
[Φορολογία και προσωπικά δεδομένα.](#)

Λίλιαν Μήτρου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου
[Η δημοσιότητα της κύρωσης και η κύρωση της δημοσιότητας.](#)

Μαρία Αλικάκου, Δικηγόρος, Ειδική Επιστήμων ΑΠΔΠΧ
[Διαφάνεια από το Κράτος. Επιταγή ή απαγόρευση;](#)

Τομέας υγείας

Πέτρος Τσαντίλας, Δικηγόρος Δ.Ν., Μέλος ΑΠΔΠΧ
 Φίλιππος Μίτλεττον, Δικηγόρος, Ειδικός Επιστήμων ΑΠΔΠΧ
[Προστασία δεδομένων υγείας.](#)

19:50 – 20:50: Συνεδρία Β

Προεδρεύων: Θεόδωρος Φορτσάκης, Καθηγητής & Πρόεδρος Τμήματος Νομικής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΜΜΕ

Σωτήριος Λύτρας, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
[Ενδιαφέρουσες όψεις της λειτουργίας της Αρχής: προσωπικά δεδομένα και τηλεοπτικές εκπομπές.](#)

Αθανάσιος Τσεββάς, Επίκουρος Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου Πανεπιστημίου Αθηνών
[Αρχή της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και παράνομη δημοσιογραφική έρευνα.](#)

Βιντεοεπιτήρηση

Ευανθία Χατζηλιάση, Δικηγόρος, Ειδική Επιστήμων ΑΠΔΠΧ
[Βιντεοεπιτήρηση και γενετικά δεδομένα στο πλαίσιο της αντεγκληματικής πολιτικής - οριοθέτηση με γνώμονα την προστασία δεδομένων.](#)

Γεώργιος Ρουσόπουλος, Δρ. Μηχανικός, Ειδικός Επιστήμων ΑΠΔΠΧ
[Η βιντεοεπιτήρηση ως μέσο για την προστασία προσώπων και αγαθών. Η εμπειρία από την εφαρμογή των οδηγιών της Αρχής και οι νέες τεχνολογικές προκλήσεις.](#)

20:50:21:15: Συζήτηση**Παρασκευή 24 Μαΐου 2013**

17:00 – 18:15: Γ' Ενότητα: Το νέο ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Προεδρεύων: Χρίστος Γεραρής, Επίτιμος Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, τ. Πρόεδρος ΑΠΔΠΧ

Δημήτριος Δρούτσας, Ευρωβουλευτής, τ. Υπουργός Εξωτερικών
[Γενική εισαγωγή στο σχέδιο Κανονισμού και Οδηγίας.](#)

Ζωή Καρδασιάδου, Δικηγόρος, Δ.Ν., Προϊσταμένη Τμήματος Ελεγκτών ΑΠΔΠΧ

[Η εφαρμογή των αρχών της διαφάνειας, πρόληψης και υπευθυνότητας στο νέο νομοθετικό πλαίσιο.](#)

Κων/νος Χριστοδούλου, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Νομικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Μέλος ΑΠΔΠΧ

[Η συγκατάθεση του υποκειμένου των προσωπικών δεδομένων.](#)

Γρηγόριος Λαζαράκος, Δικηγόρος Δ.Ν., Αναπληρωματικό Μέλος ΑΠΔΠΧ
[Διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς.](#)

18:15 – 18:35: Διάλειμμα καφέ**Δ' Ενότητα: Ψηφιακές τεχνολογίες και υπηρεσίες****18:35 – 19:35: Συνεδρία Α**

Προεδρεύων: Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος ΑΠΔΠΧ

Ιωάννης Τσουκαλάς, Ευρωβουλευτής, Ομότιμος Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
[Ιδιωτικότητα και ανωνυμία στην Κοινωνία της Πληροφορίας.](#)

Ισμήνη Κριάρη, Καθηγήτρια, Αντιπρύτανης Παντείου Πανεπιστημίου
[Γενετικές εξετάσεις και δικαίωμα γνώσης της καταγωγής.](#)

Αθανάσιος Καΐσης, Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
[Δακτυλικά αποτυπώματα στα ευρωπαϊκά διαβατήρια;](#)

19:35 – 20:35: Συνεδρία Β

Προεδρεύουσα: Ισμήνη Κριάρη, Καθηγήτρια, Αντιπρύτανης Παντείου Πανεπιστημίου

Βασίλειος Ζορκάδης, Δρ. Μηχανικός, Διευθυντής ΑΠΔΠΧ
[Ανωνυμοποίηση προσωπικών δεδομένων: επιστημονικές προσεγγίσεις και κώδικες ορθής πρακτικής.](#)

Αθηνά Μπούρκα, Δρ. Μηχανικός, Ειδική Επιστήμων ΑΠΔΠΧ
[«Μεγάλα» και «ανοικτά» δεδομένα: απαιτήσεις και μέτρα για την προστασία της ιδιωτικότητας στο νέο ψηφιακό περιβάλλον.](#)

Χαρίκλεια Λάτσιου, Δικηγόρος, Δ.Ν., Ειδική Επιστήμων ΑΠΔΠΧ
 Ανάργυρος Χρυσάνθου, Πληροφορικός, Ειδικός Επιστήμων ΑΠΔΠΧ
[Η προστασία της ιδιωτικότητας από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο υπολογιστικό νέφος – προκλήσεις και ιδιαιτερότητες.](#)

Φερενίκη Παναγοπούλου, Δικηγόρος, Δ.Ν., Ειδική Επιστήμων ΑΠΔΠΧ
[Κοινωνική δικτύωση και προστασία της ιδιωτικότητας.](#)

20:35 – 21:00: Συζήτηση

Α' Ενότητα: Εφαρμογή του Ν. 2472/97 από το Συμβούλιο της Επικρατείας και την πολιτική και ποινική δικαιοσύνη

Νικόλαος Σακελλαρίου, Αντιπρόεδρος Συμβουλίου της Επικρατείας

Ο έλεγχος των πράξεων της ΑΠΔΠΧ από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Η εισήγηση παρουσίασε το θεσμικό ρόλο της ΑΠΔΠΧ ως συνταγματικά κατοχυρωμένης ανεξάρτητης διοικητικής αρχής (άρθρα 9^Α και 101^Α του Σ), κατ' εξοχήν αρμόδιας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και τη φύση των πράξεών της ως διοικητικών. Αναλύθηκαν τα κύρια χαρακτηριστικά του ακυρωτικού ελέγχου των πράξεων της από το Συμβούλιο της Επικρατείας, καθώς επίσης και σημαντικές υποθέσεις προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που απασχόλησαν το Δικαστήριο, με αναφορά στον τρόπο αντιμετώπισής τους από την Αρχή. Τέλος, με βάση τα μέχρι σήμερα νομολογιακά δεδομένα, ο απολογισμός του δεκαπενταετούς έργου της Αρχής εκτιμάται ως πολύ ικανοποιητικός.

Ιωάννης Χαμηλοθώρης, Αρεοπαγίτης

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων μέσα από τη νομολογία των πολιτικών δικαστηρίων.

Με το ν. 2472/1997 διευρύνεται η έννοια των παράνομων προσβολών της προσωπικότητας σε σχέση με το 57 ΑΚ. Θεωρείται καταρχήν απαγορευμένη κάθε επέμβαση στα προσωπικά δεδομένα άλλου (ευμενή ή δυσμενή), χωρίς την τήρηση ορισμένων διατυπώσεων που τάσσονται από το νόμο. Πέρα από τις γνωστές ρυθμίσεις του ΑΚ (άρθρ. 57, 914, 932 ΑΚ), ο ν. 2472/1997 διέλαβε ειδική διάταξη (άρθρ. 23) αναφορικά με την αστική ευθύνη των προσώπων (φυσικών ή νομικών) από την παραβίαση των προσωπικών δεδομένων. Με τη διάταξη αυτή τίθεται ελάχιστο όριο για τη χρηματική ικανοποίηση (5.900 ευρώ) και προβλέπεται η εκδίκαση των σχετικών απαιτήσεων με την απλή και ταχεία διαδικασία των εργατικών διαφορών. Ειδική διάταξη (άρθρο) τέθηκε και για την προσωρινή δικαστική προστασία με κάποιες αποκλίσεις ως προς την ικανοποίηση του δικαιώματος με ασφαλιστικά μέτρα. Αναφέρθηκαν νομολογιακές περιπτώσεις προσβολών μέσω του διαδικτύου (facebook, blogs) και δυσχέρειες που ανακύπτουν από την ανωνυμία (ιδίως στα blogs) με συνέπεια ο προσβληθείς να μένει απροστάτευτος (βλ. Εθρ 91/2012). Επίσης, νομολογιακές

περιπτώσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων από την τήρηση τραπεζικών λογαριασμών: δεν υφίσταται προσβολή από την ανάθεση εκ μέρους Τράπεζας είσπραξης ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων σε εισπρακτική εταιρία είτε με άμεση αντιπροσώπευση είτε με εκχώρηση. Τέλος, παρουσιάστηκαν νομολογιακές περιπτώσεις στοιχείων ποινικού χαρακτήρα σε πολιτικές δίκες, η σύγκρουση μεταξύ του δικαιώματος για παροχή έννομης προστασίας και του δικαιώματος για προστασία προσωπικών δεδομένων και η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας.

Αθανάσιος Κατσιρώδης, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου

Οι ποινικού ενδιαφέροντος αποφάσεις του Αρείου Πάγου σε σχέση με τα προσωπικά δεδομένα.

Η εισήγηση παρουσίασε τη νομολογία του Αρείου Πάγου, ο οποίος ερμηνεύοντας τις ποινικές διατάξεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων έχει καταλήξει στα ακόλουθα συμπεράσματα: 1) οι περιορισμοί των διατάξεων για τα Π.Δ. του Ν. 2472/1997 δεν ισχύουν στην ποινική δίκη όπου εφαρμόζονται μόνο οι διατάξεις του ΚΠΔ, 2) η δραστηριότητα του κατηγορουμένου δεν υπάγεται στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, 3) οι ποινικές δικογραφίες, οι καταδίκες, το ποινικό μητρώο και το αποφυλακιστήριο αποτελούν αρχεία που τηρούνται από τις δικαστικές αρχές χωρίς άδεια της Αρχής, 4) η καταγραφή και η δημοσιοποίηση της ερωτικής ζωής είναι υπέρτερο αγαθό αυτού της δημοσιογραφικής ενημέρωσης, 5) αρχείο αποτελούν και οι φάκελοι των ασθενών που τηρούν τα νοσοκομεία και οι ιδιωτικές κλινικές, 6) δεν αποτελούν αρχείο οι λογαριασμοί της κινητής τηλεφωνίας στους οποίους καταχωρούνται μόνο οι αριθμοί των εξερχομένων κλήσεων, 7) αρχείο αποτελεί η καταγραφή σε Η/Υ των πλήρων στοιχείων ταυτότητας όσων προμηθεύονται γυναίκες για ερωτική συνεύρεση από οργανωμένο κύκλωμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης αλλοδαπών γυναικών, και 8) η συρραφή φωτογραφιών ή τολμηρών ερωτικών σκηνών και η ανάρτηση αυτών με τη μορφή video στο διαδίκτυο με δυνατότητα πρόσβασης με την καταβολή αντιτίμου αποτελεί επεξεργασία και δημοσιοποίηση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.

Ιωάννης Καράκωστας, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Οι συναλλακτικές υποχρεώσεις των ΜΜΕ ως νομική βάση

Image courtesy of arztssamui at <https://www.shutterstock.com>

προστασίας των προσωπικών δεδομένων - Συγκριτική θεώρηση αποφάσεων ΑΠΔΠΧ και νομολογίας των πολιτικών δικαστηρίων.

Από την επισκόπηση των αποφάσεων της Αρχής, όσον αφορά στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τα ΜΜΕ, προκύπτει η υιοθέτηση εκ μέρους της των γενικών αρχών και μεθόδων που ακολουθεί η ελληνική νομολογία για την αντιμετώπιση της σύγκρουσης των αντικρουόμενων αγαθών της προσωπικότητας και της ελευθερίας του Τύπου, ήτοι της αρχής της ad hoc στάθμισης, υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας και της αρχής του υπέρτερου συμφέροντος. Προτείνεται, ωστόσο, η επίκληση εκ μέρους της Αρχής των διατάξεων του ΑΚ περί προστασίας της προσωπικότητας, των συναλλακτικών υποχρεώσεων του Τύπου ως ασφαλούς οδηγού κρίσης και η εφαρμογή της αόριστης έννοιας του δικαιολογημένου συμφέροντος του κοινού για πληροφόρηση, ώστε να επιτευχθεί η ομοιόμορφη αντιμετώπιση ομοίων πραγματικών περιστατικών από την Αρχή και την ελληνική νομολογία.

Β' Ενότητα: Απολογισμός του 15ετούς έργου της Αρχής - Σημαντικές αποφάσεις

Θεόδωρος Φορτσάκης, Καθηγητής & Πρόεδρος Τμήματος Νομικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Φορολογία και προσωπικά δεδομένα.

Η εισήγηση παρουσίασε τη συμβολή της ΑΠΔΠΧ στην εμπέδωση του κράτους δικαίου στο φορολογικό πεδίο, εστιάζοντας στο εναλλακτικό σύστημα καταγραφής αποδείξεων δαπανών μέσω μαγνητικής κάρτας, στη δημοσίευση καταλόγου φορολογουμένων και του εισοδήματός τους στο κατάστημα των ΔΟΥ και στο διαδίκτυο, στη δημοσιοποίηση του καταλόγου οφειλετών του δημοσίου και στη δημοσιοποίηση ονομάτων φορολογουμένων σε σχέση με τα αποτελέσματα των φορολογικών ελέγχων τους.

Λίλιαν Μήτρου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η δημοσιότητα της κύρωσης και η κύρωση της δημοσιότητας.

Στην εισήγηση αυτή παρουσιάστηκε το ζήτημα της δημοσιοποίησης πληροφοριών, σε σχέση με πρόσωπα που είναι κατηγορούμενα ή έχουν κα-

ταδικαστεί, η οποία προβλέπεται από το νόμο. Επισημάνθηκαν οι ιδιαίτερα σοβαρές συνέπειες που έχει αυτή η δημοσιοποίηση για την εικόνα, την υπόληψη και εν γένει την προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική ζωή των προσώπων αυτών, καθώς και η προσβολή του τεκμηρίου αθωότητας. Στο πλαίσιο αυτό υπογραμμίστηκε ότι, λόγω της φύσης του Διαδικτύου, η δημοσιοποίηση τέτοιων δεδομένων καταλήγει σε ένα ψηφιακό, αέναο στίγμα για τον «παραβάτη». Υποστηρίχθηκε ότι η «δημοσιότητα της κύρωσης» συνιστά στην ουσία μία επιπλέον κύρωση για τον «παραβάτη», η οποία μπορεί μεν να επιβεβαιώνει την ισχύ του κράτους ή να ικανοποιεί την απαίτηση του κοινού για «πληροφορία» και «τιμωρία», αλλά είναι αμφίβολο αν συνάδει προς την αξία του ανθρώπου και τις βασικές αρχές της προστασίας της προσωπικότητας και της πληροφοριακής ιδιωτικότητας.

Μαρία Αλικάκου, Δικηγόρος, ειδική επιστήμων ΑΠΔΠΧ

Διαφάνεια από το Κράτος. Επιταγή ή απαγόρευση;

Στην παρουσίαση τέθηκε το ερώτημα εάν υπάρχει υποχρέωση του κράτους να δημοσιοποιεί πράξεις του και προσωπικά δεδομένα πολιτών του για λόγους γενικότερου δημοσίου συμφέροντος (διαφάνεια, πάταξη φοροδιαφυγής, προστασία συναλλαγών) ή εάν μια τέτοια δημοσιοποίηση απαγορεύεται. Παρουσιάστηκαν 4 περιπτώσεις δημοσιοποίησης προσωπικών δεδομένων από κρατικούς φορείς στο διαδίκτυο, για τις οποίες η Αρχή εξέδωσε αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις (βλ. Γνωμοδοτήσεις 1/2010, 1/2011, 4/2011, 7/2011), και έγινε αναφορά στο αντικείμενο, το σκοπό και τους κινδύνους της αντίστοιχης ανάρτησης, καθώς και στους όρους που έθεσε η Αρχή για τη νομιμότητα των αναρτήσεων.

Πέτρος Τσαντίλας, Δικηγόρος Δ.Ν., μέλος ΑΠΔΠΧ

Φίλιππος Μίτλεττον, Δικηγόρος, ειδικός επιστήμων ΑΠΔΠΧ

Προστασία δεδομένων υγείας.

Στο πλαίσιο του ως άνω θέματος έγινε μια γενική επισκόπηση των αρμοδιοτήτων της Αρχής στον τομέα της επεξεργασίας δεδομένων υγείας. Παρουσιάστηκε το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο και έγινε αναφορά στις νέες σχετικές ρυθμίσεις που προβλέπει το σχέδιο κανονισμού της Κομισιόν. Στη συνέχεια, παρουσιάστηκε η θέση της Αρχής σε ορισμένες

Image courtesy of tungphoto at FreeDigitalPhotos.net

χαρακτηριστικές περιπτώσεις επεξεργασίας δεδομένων υγείας και, τέλος, κατατέθηκαν συγκεκριμένες προτάσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της Αρχής. Μεταξύ άλλων προτάθηκαν η αναβάθμιση του ρόλου των δικαστικών αρχών, η υιοθέτηση γενικών προϋποθέσεων επεξεργασίας και η ενσωμάτωσή τους στις γενικές άδειες τήρησης αρχείου και η ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων.

Σωτήριος Λύτρας, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών **Ενδιαφέρουσες όψεις της λειτουργίας της Αρχής: προσωπικά δεδομένα και τηλεοπτικές εκπομπές.**

Στο θέμα αυτό η Αρχή έκρινε ότι α) το δικαίωμα πληροφόρησης των πολιτών δεν φτάνει ως την αξιωσή τους να βλέπουν αυτούσιες ερωτικές σκηνές ή να ακούν να διαβάζονται αυτούσια σελίδες προσωπικού ημερολογίου, β) η βιντεοσκόπηση παικτών σε τηλεοπτικό παιχνίδι, 24 ώρες την ημέρα επί 112 ημέρες, αντίκειται στην αρχή της αξίας του ανθρώπου, γ) ηχητικά δεδομένα ερωτικής ζωής ιεραρχών, ως δημοσίων προσώπων, θεμιτά προβάλλονται, όχι όμως σε επανάληψη, δ) ηχητικά δεδομένα ή άλλα στοιχεία από τη δραστηριότητα δικαστών που αφορούν τη λειτουργία της δικαιοσύνης μπορούν να προβάλλονται και κατ' επανάληψη, λόγω του εύλογου ενδιαφέροντος του κοινού, όχι, όμως, όταν αναφέρονται σε συγγενείς ή τρίτα, χωρίς σχέση με τις δραστηριότητες αυτές, πρόσωπα.

Αθανάσιος Τσεβιάς, Επίκουρος Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου **Πανεπιστημίου Αθηνών**

Αρχή της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και παράνομη δημοσιογραφική έρευνα.

Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας της επεξεργασίας του ν. 2472/97, η δημοσίευση πληροφοριών που έχουν αποκτηθεί με αθέμιτα ή παράνομα μέσα θα έπρεπε να θεωρείται πάντοτε παράνομη. Όμως, στο επίπεδο του Συντάγματος, της ΕΣΔΑ και του ενωσιακού δικαίου, ο αυτοματισμός αυτός δεν υφίσταται. Το επιτρεπτό ή μη της δημοσίευσης πληροφοριών που έχουν αποκτηθεί με αθέμιτα ή παράνομα μέσα εξαρτάται από περαιτέρω διακρίσεις και σταθμίσεις ανάμεσα στα διακυβευόμενα δικαιώματα και αγαθά. Στις σταθμίσεις αυτές γίνεται διάκριση μεταξύ των σταδίων

συλλογής και δημοσίευσης των πληροφοριών, καθώς και μεταξύ της περίπτωσης, όπου η παράνομη συλλογή πραγματοποιήθηκε από τον ίδιο τον δημοσιογράφο ή με τη συμμετοχή του, και της περίπτωσης όπου η παράνομη συλλογή πραγματοποιήθηκε από τρίτον πληροφοριοδότη χωρίς τη συμμετοχή του δημοσιογράφου. Οι επιβαλλόμενες σταθμίσεις δεν αποκλείονται ούτε από τον κανόνα του άρθρου 19 παρ. 3 του Συντάγματος, ο οποίος κάμπτεται, κατά σύμφωνη με την ΕΣΔΑ ερμηνεία του Συντάγματος.

Ευανθία Χατζηλιάση, Δικηγόρος, ειδική επιστήμων ΑΠΔΠΧ

Βιντεοεπιτήρηση και γενετικά δεδομένα στο πλαίσιο της αντεγκληματικής πολιτικής - οριοθέτηση με γνώμονα την προστασία δεδομένων.

Η εν λόγω εισήγηση παρουσίασε τα ζητήματα που ανακύπτουν από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Αστυνομία με σκοπό την πρόληψη και καταστολή αξιόποινων πράξεων. Ειδικότερα, εξετάστηκαν τα ζητήματα που προκύπτουν από την επεξεργασία δεδομένων μέσω της λειτουργίας ειδικών συστημάτων λήψης ή/και καταγραφής εικόνας ή/και ήχου από δημόσιους χώρους και από την ανάλυση γενετικού υλικού και παρουσιάστηκαν οι σχετικές θέσεις της Αρχής, όπως αυτές διατυπώθηκαν στις Γνωμοδοτήσεις 1/2009, 2/2010 και 2/2009.

Γεώργιος Ρουσόπουλος, Δρ. Μηχανικός, ειδικός επιστήμων ΑΠΔΠΧ

Η βιντεοεπιτήρηση ως μέσο για την προστασία προσώπων και αγαθών. Η εμπειρία από την εφαρμογή των οδηγιών της Αρχής και οι νέες τεχνολογικές προκλήσεις.

Στην παρουσίαση αυτή έγινε αρχικά μια σύντομη αναδρομή σε αποφάσεις και γεγονότα που επηρέασαν τις θέσεις της Αρχής ως προς την επεξεργασία δεδομένων εικόνας και ήχου μέσω συστημάτων βιντεοεπιτήρησης από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας της. Επιχειρήθηκε μια σύντομη σύγκριση των βασικών οδηγιών της Αρχής για τα συστήματα αυτά (Οδηγίες 1122/2000 και 1/2011). Η παρουσίαση εστίασε στις διαφορές και ομοιότητες των δύο οδηγιών. Έτσι, ενώ ουσιαστικά ξεκινούν από την ίδια νομική βάση και ακολουθούν την αρχή της αναλογικότητας, η νεώτε-

ρη οδηγία, ενσωματώνοντας την υπερδεκαετή εμπειρία της Αρχής, καθοδηγεί αναλυτικότερα τους υπευθύνους επεξεργασίας, επαυξάνοντας παράλληλα τις διασφαλίσεις που προβλέπονται για τα δικαιώματα των επιτηρούμενων φυσικών προσώπων. Η νεώτερη οδηγία ακολουθεί τη λογική των ξεχωριστών ρυθμίσεων ανά τόπο εξεργασίας, κάτι που φαίνεται να συνάδει με στοιχεία ερευνών στην Ισπανία, όπου οι πολίτες αποδέχονται σε διαφορετικό βαθμό τη χρήση τέτοιων συστημάτων ανάλογα με το χώρο που βρίσκονται. Τέλος, παρουσιάστηκαν συνοπτικά κάποιες από τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις και τάσεις στον τομέα των συστημάτων βιντεοεπιτήρησης.

Γ' Ενότητα: Το νέο ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων

Δημήτριος Δρούτσας, Ευρωβουλευτής, πρώην Υπουργός Εξωτερικών

Γενική εισαγωγή στο σχέδιο Κανονισμού και Οδηγίας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετέχει, τον τελευταίο χρόνο, στη διαμόρφωση της νέας νομοθεσίας για τα προσωπικά δεδομένα έχοντας ως γνώμονα ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες απαιτούν να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην προστασία των δεδομένων τους και την υπεράσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους. Η σημερινή νομοθεσία δημιουργήθηκε το 1995, μια εντελώς διαφορετική εποχή με πολύ λιγότερες προκλήσεις για τα προσωπικά δεδομένα: το διαδίκτυο βρισκόταν σε εμβρυακό επίπεδο ανάπτυξης, κοινωνικά δίκτυα και η Google δεν υπήρχαν ούτε καν στο μυαλό του δημιουργού τους. Πλέον η προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι ένα πολύ ευαίσθητο θέμα για την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, καθώς αγγίζει την καθημερινότητα όλων μας και παράλληλα είναι ένα θεμελιώδες δικαίωμα, που αναγνωρίζεται και από τη Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Οι προτάσεις της Κομισιόν, που δημοσιεύτηκαν πριν από ένα περίπου χρόνο, έρχονται στη μορφή ενός δεσμευτικού κανονισμού για την προστασία προσωπικών δεδομένων και μίας οδηγίας που αφορά αποκλειστικά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τις δικαστικές, εισαγγελικές και άλλες αρμόδιες αρχές για την πρόληψη αξιόποινων πράξεων. Ως εισηγητής της εν λόγω οδηγίας, ο κ. Δρούτσας υπογράμμισε ότι, εφόσον εγκριθεί, θα φέρει αρκετές βελτιώσεις στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τις

αστυνομικές και δικαστικές αρχές σε ποινικές υποθέσεις. Ως απλό παράδειγμα της επιτακτικής ανάγκης για ένα πιο αυστηρό νομικό πλαίσιο του καθεστώτος προστασίας προσωπικών δεδομένων στην Ευρώπη, ανέφερε τη σχετικά πρόσφατη αποκάλυψη υπόθεσης στη χώρα μας, στην οποία ένας ιδιώτης κατάφερε να πάρει στα χέρια του φορολογικά και άλλα προσωπικά δεδομένα 9.000.000 Ελλήνων πολιτών, για να τα πουλήσει στη συνέχεια σε ιδιωτικές εταιρίες. Σημείωσε, επίσης, ότι κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας στην Επιτροπή Έρευνας, Βιομηχανίας και Ενέργειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι πολιτικές ομάδες του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και των Φιλελευθέρων πρότειναν ουσιαστικά την επικίνδυνη χαλάρωση των κανόνων προστασίας προσωπικών δεδομένων στην Ευρώπη. Η ανησυχία που μπορεί να προκαλεί σε πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις η προοπτική νέων υποχρεώσεων εξαιτίας της εν λόγω νομοθεσίας είναι αντιληπτή και γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια ελάφρυνσης του γραφειοκρατικού βάρους που μπορεί να προκύψει. Μέσω της νομοθετικής δουλειάς στο ΕΚ, γίνεται προσπάθεια να διασφαλιστεί πως η τελική μορφή του νόμου θα εκσυγχρονίζει, θα αναβαθμίζει και θα ενισχύει την προστασία των προσωπικών δεδομένων στα 27 Κράτη Μέλη.

Ζωή Καρδασιάδου, Δικηγόρος, Δ.Ν., Προϊσταμένη Τμήματος Ελεγκτών ΑΠΔΠΧ

Η εφαρμογή των αρχών της διαφάνειας, πρόληψης και υπευθυνότητας στο νέο νομοθετικό πλαίσιο.

Οι αρχές της διαφάνειας και πρόληψης είναι θεμελιώδεις στο δίκαιο της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο εισάγει και την αρχή της υπευθυνότητας, ως επιμέρους έκφραση και επίταση της αρχής της πρόληψης. Η εισήγηση, με αφετηρία τις αρχές αυτές, παρουσίασε τις βασικές επιλογές της Πρότασης Γενικού Κανονισμού και Οδηγίας, οι οποίες συνδέονται με α) τις τεχνολογικές εξελίξεις, β) την ανάγκη ανταλλαγής δεδομένων στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, γ) την ανάγκη περαιτέρω εναρμόνισης του ενωσιακού δικαίου, δ) τον περιορισμό γραφειοκρατικών διαδικασιών, ε) την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του δικαίου, στ) την αναβάθμιση του ρόλου των αρχών προστασίας προσωπικών δεδομένων σε προληπτικό επίπεδο αλλά και ως βασικό μηχανισμό εξωδικαστικής προστασίας των προσφευγόντων και ζ) την αναβάθμιση του ρόλου της Ε. Επιτροπής. Εκφράστηκε η άποψη ότι η αποτίμηση για το Γενικό Κανονισμό είναι κατ' αρχήν θετική, παρατηρού-

Image courtesy of sheelamohan at FreeDigitalPhotos.net

νται όμως αδυναμίες σε σχέση με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται για τον δημόσιο τομέα και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με τις εξουσίες της Ε. Επιτροπής, τις διατάξεις που αφορούν στην αρμόδια αρχή σε υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα, ενώ σε σχέση με την Οδηγία δεν επιτυγχάνεται ο εκπεφρασμένος στόχος για ένα υψηλό επίπεδο προστασίας. Η εισηγήτρια επεσήμανε, τέλος, ότι η ενίσχυση του ρόλου των αρχών προστασίας δεδομένων προϋποθέτει επαρκή προϋπολογισμό και, παράλληλα, η αρχή της υπευθυνότητας αφορά και στις ίδιες τις αρχές προστασίας δεδομένων, ώστε να ανταποκριθούν στην εγγυητική τους λειτουργία.

Κων/νος Χριστοδούλου, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Νομικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Μέλος ΑΠΔΠΧ

Η συγκατάθεση του υποκειμένου των προσωπικών δεδομένων.

Αντικείμενο της εισήγησης αποτέλεσαν οι ειδοποιηθείσες διαφορές της νομικής μεταχείρισης της συγκατάθεσης του υποκειμένου εν σχέσει προς το γενικό δίκαιο της συγκατάθεσης, ιδίως υπό το φως της Πρότασης Γενικού Κανονισμού για την Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων. Ευθύς εξ αρχής τίθεται το ερώτημα της νομικής φύσης της συγκατάθεσης ως *δικαιοπραξίας* ή ως *απλής ανακοίνωσης βουλήσεως*, ζήτημα με περαιτέρω πρακτική συνέπεια εγκείμενη στο αν για το κύρος της προϋποτίθεται *δικαιοπρακτική ικανότητα* ή απλώς *ώριμη ψυχολογική βούληση*. Αφού η συγκατάθεση θα πρέπει να εκφράζεται “ελεύθερα”, “εν πλήρει επιγνώσει”, μετά από πλήρη ενημέρωση του υποκειμένου, τότε σε περίπτωση πλάνης, απάτης, έλλειψης πλήρους ενημέρωσης ή απειλής, η συγκατάθεση δεν θα είναι απλώς ακυρώσιμη, αλλά *άκυρη*. Την ελευθερία του υποκειμένου να συγκατατεθεί στοχεύει να ενισχύσει ρητώς το άρθρο 7 §2 της Πρότασης Κανονισμού, που ορίζει ότι «εάν η συγκατάθεση παρέχεται στο πλαίσιο έγγραφης δήλωσης η οποία αφορά και άλλο θέμα, η απαίτηση παροχής συγκατάθεσης θα πρέπει να είναι διακριτή».

Γρηγόριος Λαζαράκος, Δικηγόρος, Δ.Ν., Αναπληρωματικό Μέλος ΑΠΔΠΧ

Διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς.

Το ζήτημα της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς αναλύεται στο Πέμπτο Κεφάλαιο του σχεδίου Κανονισμού (στα άρθρα 40 έως και 45) και στο Πέμπτο επίσης Κεφάλαιο της προτεινόμενης Οδηγίας (άρθρα 33 έως και 38). Τα δύο νομοθετήματα ακολουθούν την αρχιτεκτονική της Οδηγίας 95/46/ΕΚ για τις διαβιβάσεις σε τρίτες χώρες, όπως αυτή αποτυπώνεται στα άρθρα 25 και 26, υπάρχουν όμως και νέες ρυθμίσεις, όπως αυτή του άρθρου 43 του προτεινόμενου Κανονισμού, που εισάγει και κατοχυρώνει ρητά τη δυνατότητα διαβίβασης προσωπικών δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε. μέσω των λεγόμενων «δεσμευτικών εταιρικών κανόνων – Binding Corporate Rules». Κατ’ αρχάς εξετάζεται η ύπαρξη απόφασης της Επιτροπής σχετικά με το επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων και, ακολούθως, αν δεν υπάρχει τέτοια απόφαση, η παροχή επαρκών εγγυήσεων για την προστασία των δεδομένων αυτών με νομικά δεσμευτικές πράξεις. Απουσία σχετικής απόφασης της Επιτροπής ή νομικά δεσμευτικής πράξης, τότε γίνεται δεκτό ότι η διαβίβαση απαγορεύεται, κατ’ εξαίρεση μόνον επιτρέπεται σε μεμονωμένες και σαφώς καθορισμένες περιπτώσεις. Αυτές αναφέρονται υπό τον τίτλο «Παρεκκλίσεις», στο άρθρο 44 του προτεινόμενου Κανονισμού και στο άρθρο 36 της προτεινόμενης Οδηγίας. Σε κάθε περίπτωση, για να αποφευχθεί η διακινδύνευση της ιδιωτικής ζωής του πολίτη και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του, θα πρέπει οι παρεκκλίσεις από την αρχή του ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας να είναι σαφείς, σε κάθε δε περίπτωση να ερμηνεύονται στενά, περιοριστικά και αυστηρά, προκειμένου η εξαίρεση να μη γίνεται κανόνας.

Δ’ Ενότητα: Ψηφιακές τεχνολογίες και υπηρεσίες

Ιωάννης Τσουκαλάς, Ευρωβουλευτής, Ομότιμος Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Ιδιωτικότητα και ανωνυμία στην Κοινωνία της Πληροφορίας.

Η ψηφιακή πληροφορία αυτή καθαυτή αποτελεί τεχνολογική καινοτομία που θέτει σε αμφισβήτηση τις παραδοσιακές αντιλήψεις μας για τις έννοιες της ιδιοκτησίας και της ιδιωτικότητας. Καθώς όλο και περισσότερες εφαρμογές αξιοποιούν το Διαδίκτυο και καθώς (με την έλευση του «Internet of Things» και της νανοτεχνολογίας) όλο και περισσότερες από τις συσκευές που χρησιμοποιούμε καθημερινά συλλέγουν και μεταδίδουν δεδομένα, το μέγεθος της ψηφιακής πληροφορίας αυξάνεται με

Image courtesy of Victor Habbick at FreeDigitalPhotos.net

εκρηκτικό ρυθμό. Η προστασία, αλλά και η διασφάλιση του ελέγχου από τους πολίτες στα ψηφιακά δεδομένα που τους αφορούν, αποτελούν προϋποθέσεις για την ενίσχυση της τεχνολογικής καινοτομίας και την αξιοποίησή τους προς όφελος των πολιτών.

Ισμήνη Κριάρη, Καθηγήτρια, Αντιπρύτανης Παντείου Πανεπιστημίου

Γενετικές εξετάσεις και δικαίωμα γνώσης της καταγωγής.

Η εισήγηση παρουσίασε τρεις αποφάσεις του Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης που αναφέρονται στη δυνατότητα των ατόμων να εξακριβώσουν την ταυτότητα των βιολογικών τους γονέων. Οι αποφάσεις αυτές αναγνωρίζουν την ύπαρξη ενός δικαιώματος γνώσεως της καταγωγής, το οποίο αποτελεί τον πυρήνα του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής ζωής και επιτρέπει στο άτομο να σχηματίσει άποψη για την ταυτότητά του. Οι αποφάσεις δεν δίνουν ενιαία λύση στις διαφορετικές καταστάσεις στις οποίες εμφανίζεται το ερώτημα και προκαλούν ερωτηματικά σχετικά με τη δυνατότητα του Δικαστηρίου να δρως σκαπανεύς μιας Ευρωπαϊκής Δημοσίας Τάξεως, όπως προανήγγειλε η απόφαση Λοϊζίδου.

Αθανάσιος Καΐσης, Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Δακτυλικά αποτυπώματα στα ευρωπαϊκά διαβατήρια;

Αντικείμενο της εισήγησης αποτέλεσε το ερώτημα αν είναι σύνομη η υποχρεωτική ενσωμάτωση δακτυλικών αποτυπωμάτων στα ευρωπαϊκά διαβατήρια. Τα βιομετρικά διαβατήρια χρησιμοποιούν τα βιομετρικά χαρακτηριστικά για να επιτύχουν αξιόπιστη αντιστοιχία μεταξύ του πραγματικού κατόχου και του εγγράφου. Αυτό συμβάλλει σημαντικά στη μέριμνα για την προστασία από δόλια χρήση του εγγράφου. Το θέμα της νομιμότητας των δακτυλικών αποτυπωμάτων στα βιομετρικά διαβατήρια απέκτησε εξαιρετική επικαιρότητα επειδή ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκδικάστηκε την 13 Μαρτίου 2013 αίτηση για έκδοση προδικαστικής απόφασεως σχετικά με την εγκυρότητα του άρθρου 1 παρ. 2 του Κανονισμού ΕΚ 2252/2004 όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό ΕΚ 444/2009. Στην εισήγηση αναπτύσσεται η θέση του

Γερμανικού Συνταγματικού Δικαστηρίου για τη νομιμότητα του άρθρου 1 παρ. 2 του Κανονισμού ΕΚ 2252/2004, καθώς και όλη η κρίσιμη σχετική νομική επιχειρηματολογία όπως τέθηκε ενώπιον του ΔΕΕ, με προδικαστικό ερώτημα του Γερμανικού Διοικητικού Δικαστηρίου του Gelsenkirchen, που αφορά την ανεπάρκεια της νομικής βάσεως, την ύπαρξη διαδικαστικής πλημμέλειας κατά την έκδοση του Κανονισμού 2252/2004 όπως ισχύει, καθώς και τη φερόμενη παράβαση του άρθρου 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εγγυάται την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κατά την άποψη του εισηγητή είναι πολύ αμφίβολο το αν θα θίξει το ΔΕΕ την εγκυρότητα του άρθρου 1 παρ. 2 του Κανονισμού ΕΚ 2252/2004 όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό ΕΚ 444/2009.

Βασίλειος Ζορκάδης, Δρ. Μηχανικός, Διευθυντής ΑΠΔΠΧ

Ανωνυμοποίηση προσωπικών δεδομένων: επιστημονικές προσεγγίσεις και κώδικες ορθής πρακτικής.

Τα προσωπικά δεδομένα περιέχουν πληροφορίες σημαντικής αξίας για την επιστημονική έρευνα και την κατάρτιση στατιστικών. Η αξία αυτή αναγνωρίζεται ήδη στο θεσμικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων, όπου ως προϋπόθεση προβλέπεται κατά κανόνα η προηγούμενη μετατροπή τους σε ανώνυμη μορφή. Επίσης, η απαίτηση αυτή καθίσταται αναγκαία και για την επαναχρησιμοποίηση της δημόσιας πληροφορίας που προωθείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στα επιστημονικά πεδία της Στατιστικής και της Πληροφορικής, το πρόβλημα της αποτελεσματικής ανωνυμοποίησης προσωπικών δεδομένων έχει αποτελέσει αντικείμενο ερευνητικών προσπαθειών. Ιδιαίτερα, στην επιστήμη των Η/Υ, οι κύριες προσεγγίσεις είναι οι k-anonymity, l-diversity, t-closeness και differential privacy, με τις τρεις πρώτες να αποτελούν την εξέλιξη μιας βασικής ιδέας, της κατάτμησης μιας βάσης δεδομένων σε υποσύνολα, στα οποία τα οιονεί αναγνωριστικά ταυτότητας ταυτίζονται αποτρέποντας έτσι την εξαγωγή προσωπικών δεδομένων. Η 'διαφορική ιδιωτικότητα', από την άλλη, θέτει ως βασικό στόχο τον ελεγχόμενο, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο βαθμό προστασίας ιδιωτικότητας, περιορισμό της βαρύτητας των δεδομένων ενός ατόμου στα αποτελέσματα που εξάγονται από τη βάση δεδομένων. Ήδη σε πολλούς τομείς εφαρμογής, όπως στην ιατρική έρευνα και τις στατιστικές αρχές, έχουν θεσπιστεί κώδικες ορθής πρακτικής, οι οποίοι αναφέρονται και σε σχετικά ζητήματα μετατροπής προσωπικών δεδομέ-

ων σε ανώνυμα. Η σπουδαιότητα της αποτελεσματικής ανωνυμοποίησης των προσωπικών δεδομένων για την προστασία της ιδιωτικότητας των υποκειμένων των δεδομένων αλλά και την περαιτέρω αξιοποίηση των πληροφοριών που περιέχουν αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο από τις αρχές προστασίας δεδομένων και την Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK. Στην κατεύθυνση αυτή, οι αρχές προστασίας δεδομένων, παρακολουθώντας τις σχετικές επιστημονικές εξελίξεις, οφείλουν να παροτρύνουν τους υπεύθυνους επεξεργασίας για την υιοθέτηση ή και βελτίωση κωδίκων ορθής πρακτικής.

Αθηνά Μπούρκα, Δρ. Μηχανικός, Ειδική Επιστήμων ΑΠΔΠΧ

«Μεγάλα» και «ανοικτά» δεδομένα: απαιτήσεις και μέτρα για την προστασία της ιδιωτικότητας στο νέο ψηφιακό περιβάλλον.

Η παρουσίαση εξέτασε καταρχήν την έννοια των «μεγάλων» δεδομένων που εμπεριέχει τρία βασικά χαρακτηριστικά: όγκο, ποικιλία και ταχύτητα ανάλυσης. Τα «ανοικτά» δεδομένα, δηλαδή τα δεδομένα του δημόσιου τομέα, είναι μια σημαντική πηγή τροφοδότησης των «μεγάλων» δεδομένων. Εν συνεχεία, παρουσιάστηκε ο τρόπος που το νέο ψηφιακό περιβάλλον των «μεγάλων» και «ανοικτών» δεδομένων επιδρά στην ιδιωτικότητα. Τονίστηκε ιδίως, μέσω συγκεκριμένων παραδειγμάτων, η πολύ μεγαλύτερη κλίμακα έκθεσης των προσωπικών δεδομένων, βάσει των νέων δυνατοτήτων αναζήτησης, ανάλυσης και διασύνδεσής τους, που μπορεί να οδηγήσει ακόμα και στη λήψη αυτοματοποιημένων αποφάσεων, χωρίς δυνατότητα ελέγχου, για το άτομο. Τέλος, αναφέρθηκε πως οι παραπάνω κίνδυνοι γεννούν καινούργιες απαιτήσεις για την προστασία της ιδιωτικότητας με επίκεντρο ιδίως την ενδυνάμωση των χρηστών του διαδικτύου μέσω νέων μηχανισμών ενημέρωσης και συγκατάθεσης.

Χαρίκλεια Λάτσιου, Δικηγόρος, Δ.Ν., ειδική επιστήμων ΑΠΔΠΧ, Ανάργυρος Χρυσάνθου, Πληροφορικός, ειδικός επιστήμων ΑΠΔΠΧ

Η προστασία της ιδιωτικότητας από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο υπολογιστικό νέφος – προκλήσεις και ιδιαιτερότητες.

Η εισήγηση πραγματεύτηκε το πολύπλοκο ζήτημα της προστασίας της ιδιωτικότητας κατά τη χρήση υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους. Στόχος ήταν να καταδείξει τα κύρια ζητήματα για την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων, ιδίως ενόψει της αναθεώρησης του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου. Αρχικά παρουσιάστηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά του υπολογιστικού νέφους που το οριοθετούν από τις παραδοσιακές υπολογιστικές μεθόδους καθώς και οι βασικές του διακρίσεις, ενώ παράλληλα σταχυολογήθηκαν τα κύρια οφέλη από τη χρήση των υπηρεσιών του. Στη συνέχεια αναλύθηκαν τα κύρια ζητήματα για την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια από τη χρήση υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους. Πρώτα, εξετάστηκε η έννοια των προσωπικών δεδομένων, των κωδικοποιημένων και των ανώνυμων πληροφοριών. Ακολούθως, υπογραμμίστηκε η ανάγκη σαφούς προσδιορισμού των ρόλων του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, προκειμένου να καθορισθούν οι επιμέρους υποχρεώσεις τους καθώς και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο. Σε συνάρτηση με το κύριο χαρακτηριστικό των πληροφοριών στις υπηρεσίες του υπολογιστικού νέφους, αυτό της κινητικότητας των δεδομένων, διερευνήθηκε και το ζήτημα της διασυνοριακής ροής των δεδομένων. Ακόμα, εξετάστηκαν τα κύρια ζητήματα ασφάλειας που ανακύπτουν από τις υπηρεσίες του υπολογιστικού νέφους. Στο τέλος αποτυπώθηκε η μέχρι σήμερα εμπειρία της ελληνικής Αρχής από τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους.

Φερενίκη Παναγοπούλου, Δικηγόρος, Δ.Ν., ειδική επιστήμων ΑΠΔΠΧ

Κοινωνική δικτύωση και προστασία της ιδιωτικότητας.

Οι υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν μια νέα μορφή κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας. Ταυτόχρονα, όμως, οι υπηρεσίες αυτές προσδίδουν και μια καινούργια διάσταση στην έννοια της προσωπικής ζωής, δημιουργώντας σοβαρές ανησυχίες για παραβίαση του πυρήνα της ιδιωτικής σφαίρας των χρηστών τους. Αντιμετωπίζοντας τα κοινωνικά δίκτυα όχι ως κακό προς εξορκισμό αλλά ως εν δυνάμει ευλογία προς αξιοποίηση και αναπόσπαστο και αναγκαίο κομμάτι της ζωής μας, επιχειρήθηκε, στην παρουσίαση αυτή, η ανάλυση των κινδύνων που αυτά ενέχουν χωρίς καμία δαιμονοποίησή τους, αναζητώντας παράλληλα μεθόδους επίλυσής τους.

Φωτογραφίες από την εκδήλωση

Λίγα λόγια για την Αρχή

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων είναι ανεξάρτητη συνταγματικά κατοχυρωμένη δημόσια Αρχή, συστάθηκε το 1997 και έχει ως αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του ν. 2472/1997 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά.

Εγγραφή

Για να λαμβάνετε το newsletter της Αρχής, στείλτε μας e-mail στη δ/ση newsletter@dpa.gr με θέμα **ΕΓΓΡΑΦΗ**

Πρακτική Άσκηση στην Αρχή

Η Αρχή δίνει τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης σε φοιτητές που ενδιαφέρονται για θέματα του αντικείμενου της. Η άσκηση μπορεί να διαρκέσει έως τρεις μήνες και είναι μη αμειβόμενη.

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/index_en.htm

Ευρωπαϊός Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/>